

РЕФОРМУВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ: ВПЛИВ НА ІНСТИТУТИ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Наближення чинного законодавства України до Директив Європейського союзу є позитивною тенденцією у реформуванні правового регулювання бухгалтерського обліку. Реалізацією цієї стратегії гармонізації правових норм є прийнятий Закон України «Про внесення змін до Закону України »Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», яким передбачено ряд нововведень:

- подання фінансової звітності в електронному форматі, оприлюднюючи її на сайті компанії з одночасним представленням аудиторського висновку;

- звільнення мікро- та малих підприємств від подання звіту про управління, а середнім підприємствам дозволено не розкривати у звіті про управління нефінансову інформацію;

- підприємствам, що становлять суспільний інтерес та підприємствам, що займаються видобутком корисних копалин загальнодержавного значення, встановлено вимоги щодо складання фінансової звітності за МСФЗ;

- імплементовано вимоги Директиви ЄС № 2013/34/ЄС та міжнародних стандартів фінансової звітності щодо консолідованої фінансової звітності (складається за правилами національних або міжнародних стандартів обліку; не поширюється на малі групи підприємств);

- підприємства, що становлять суспільний інтерес, *окрім недержавних пенсійних фондів та інститутів спільного інвестування*, зобов'язані створити бухгалтерську службу з чисельністю двох бухгалтерів та головного бухгалтера (з додатковими вимогами до цієї посади) тощо.

Як бачимо, змін правових норм досить багато, однак тільки одна позиція – щодо кадрового забезпечення – чітко визначає, що *інститути спільного інвестування (ІСІ)* не повинні виконувати цю вимогу. Це пов'язано з тим, що бухгалтерський облік у пайових інвестиційних фондах здійснює *компанія з управління активами (КУА)*, яка також може вести облік (управляти активами) і в корпоративних інвестиційних фондах. Останні мають правовий статус юридичної особи та утворюються у формі публічних акціонерних товариств.

Проте, наразі піднімається питання переваг звітування ІСІ за глобальними стандартами інвестиційної діяльності GIPS (Global Investment Performance Standards).

GIPS є етичними стандартами, якими керуються інвестиційні менеджери, презентуючи результати своєї роботи. Стандарти GIPS забезпечують правдиве і повне розкриття результатів діяльності з управління активами. GIPS були розроблені міжнародним CFA Institute (США) і сьогодні вони широко використовуються інвестфондами в усьому світі. Зокрема, 74% з ТОП-100 глобальних компаній з управління активами звітують за GIPS стандартами. В

управлінні цих компаній знаходиться 60% світових інвестиційних активів на суму понад 46 трлн. дол. США [1].

На даний час в Україні відсутня єдина методика презентації результатів управління активами. Компанії, що управляють активами, використовують власні методики, що унеможлиблює об'єктивну оцінку ефективності такого управління як з боку інвесторів цих компаній, так і регулятора та самих керуючих активами.

Буренко О. відзначає, що CFA Institute та Українська асоціація інвестиційних професіоналів CFA Society Ukraine заохочує українських керуючих активами впроваджувати глобальні стандарти інвестиційної діяльності GIPS. Долучення українських компаній до цієї практики підвищить довіру до них з боку інвесторів, сприятиме розвитку цього сегмента фінансового ринку, особливо в контексті запланованого введення в Україні 2-го рівня пенсійної системи [1].

Таким чином, можна зробити висновок, що реформування бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні є позитивною подією, наближаючою вітчизняну систему обліку до міжнародних стандартів. Проте, для ІСІ та КУА такі нововведення є неактуальними, виходячи з того, що інвестиційні фонди почали складати фінансову звітність за МСФЗ з 2015 року. Отже, слід зауважити, що система бухгалтерського обліку компанії з управління активами (в частині управління активами інститутів спільного інвестування) забезпечує максимально аналітичний та відокремлений (від самої КУА та інших інвестиційних фондів) облік активів та результатів функціонування фондів. Тому бухгалтерський облік в ІСІ, який ведеться за МСФЗ, спроможний забезпечити формування звітності за стандартами GIPS.

Список використаної літератури:

1. Українські компанії з управління активами можуть перейти на звітування за стандартами GIPS [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/aktual_kua/261652.html.